

Антон Ряполов

аспірант Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки України

В умовах інформаційного суспільства, швидкого розвитку інформаційних та кібертехнологій, стрімкого поширення інформації з'являються численні можливості розвитку, але й більш реальні ризики. Недостатній рівень захисту інформації на державному рівні може призвести до дестабілізації суспільства та втрати контролю над інформаційним простором. Це особливо гостре питання в умовах інформаційної війни, яку розгорнула Росія проти України.

Забезпечення інформаційної безпеки – діяльність щодо недопущення шкоди властивостям об'єкта безпеки, зумовленої інформацією та інформаційною інфраструктурою, а також засобів і суб'єктів цієї діяльності. Структура цього поняття охоплює: предмет та об'єкт безпеки, загрози об'єкту безпеки, діяльність із захисту об'єкта безпеки від загроз, засоби і суб'єкти забезпечення безпеки [1, с. 80]. В залежності від завдань системи забезпечення національної безпеки виділяють: її формальну частину (органи державної влади, сили і засоби забезпечення безпеки тощо), а також неформальну (інститути громадянського суспільства, громадяни, ЗМІ тощо). Суб'єктами, що утворюють цю систему є посадові особи, органи державного управління, органи місцевого самоврядування, державні інститути, діяльність яких прямо чи опосередковано пов'язана із забезпеченням національної безпеки [2, с. 39].

В чинному законодавстві визначено суб'єктів інформаційної безпеки шляхом наділення їх окремими повноваженнями у цій сфері в різних нормативно-правових актах. Так, відповідно до ст. 12 Закону України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 р. до складу сектору безпеки і оборони входять: Міністерство оборони України, Збройні Сили

України, Державна спеціальна служба транспорту, Міністерство внутрішніх справ України, Національна гвардія України, Національна поліція України, Державна прикордонна служба України, Державна міграційна служба України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Служба безпеки України, Антитерористичний центр при Службі безпеки України, Служба судової охорони, Управління державної охорони України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Апарат Ради національної безпеки і оборони України, розвідувальні органи України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислово політику [3]. Передусім сектору безпеки та оборони належить здійснювати контроль за інформаційною безпекою та реагувати на потенційні та реальні загрози.

У Стратегії інформаційної безпеки, затвердженій Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021 вказані наступні суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки: Рада національної безпеки і оборони України; Кабінет Міністрів України; органи державної влади у взаємодії з органами місцевого самоврядування, Центром протидії дезінформації та інститутами громадянського суспільства забезпечують реалізацію Стратегії; центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в інформаційній сфері – Міністерство цифрової трансформації України; Міністерство закордонних справ України; Міністерство оборони України; Служба безпеки України; Розвідувальні органи України; Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення [4].

У Стратегії кібербезпеки України, затвердженій Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021, зауважено про утворення центрів (підрозділів) забезпечення кібербезпеки або кіберзахисту. Розбудовується Національна телекомунікаційна мережа, утворюється Національний центр резервування державних інформаційних ресурсів, забезпечується функціонування системи виявлення вразливостей і реагування на кіберінциденти та кібератаки, діє урядова команда реагування на комп'ютерні надзвичайні події України CERT-UA. З метою покращення координації діяльності суб'єктів сектору безпеки і оборони, які забезпечують кібербезпеку, утворено робочий орган Ради національної безпеки і оборони України – Національний координаційний центр кібербезпеки, рішення якого сприяють вирішенню найбільш складних проблем у цій сфері [5].

Суспільні інститути є повноцінними учасниками процесу забезпечення інформаційної безпеки держави. Як показує суспільно-політична практика, зусиль державних, як правило, не вистачає для ефективної протидії інформаційним загрозам, обумовлює потребу побудови діалогу з соціумом. Від повноцінного використання всіх можливостей і ресурсів, наявних у суспільстві залежить ефективність функціонування всієї системи інформаційної безпеки держави [6-7]. Суспільні інститути, зокрема громадські організації, медіа, наукові установи та освітні заклади є невід'ємною частиною системи інформаційної безпеки України.

Отже, до системи суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки України пропонується віднести: 1) інституції державного сектору – Верховну

Раду України, відповідні парламентські комітети; Президента України, Раду національної безпеки та оборони; Кабінет Міністрів України, міністерства та інші центральні та місцеві органи виконавчої влади; органи сектору безпеки і оборони; 2) недержавні інституції – органи місцевого самоврядування; недержавні підприємства, установи та організації; інститути громадянського суспільства; фізичні особи.

Література

1. Довгань О. Д., Ткачук Т. Ю. Правове забезпечення інформаційної безпеки держави як підгалузь інформаційного права: теоретичний дискурс. *Інформація і право*. 2018. № 2 (25). С. 73-85.

2. Криштанович М. Ф., Пушак Я. Я., Флейчук М. І., Франчук В. І. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення: монографія. Львів : Сполом, 2020. 418 с.

3. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.

4. Стратегія інформаційної безпеки: Указ Президента України від 28.12.2021 р. № 685/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>.

5. Стратегія кібербезпеки України: Указ Президента України від 26.08.2021 р. № 447/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#n12>.

6. Наливайко Л. Р., Савченко О. В. Теоретико-правові засади громадського контролю за діяльністю органів державної влади: монографія. К. : Хай-Тек Прес, 2017. 276 с.

7. Наливайко Л. Р. Неурядові правозахисні організації України: навч. посібник. К. : Хай-Тек Прес, 2014. 331 с.

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**